

Tisková zpráva

Občané o konfliktu v Sýrii – září 2017

- ⊙ O aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii se zajímá čtvrtina (26 %) české veřejnosti.
- ⊙ S výjimkou České republiky, jejíž činnost v souvislosti s aktuálním vývojem v Sýrii hodnotí 30 % občanů pozitivně a 23 % negativně, je působení všech hodnocených aktérů zapojených do konfliktu a jeho řešení vnímáno převážně kriticky. Z nich relativně nejlépe je hodnoceno působení Ruska.
- ⊙ Většina české veřejnosti podporuje zapojení České republiky do řešení situace v Sýrii formou pořádání charitativních sbírek na pomoc postiženým, vyslání lékařů do Sýrie a udržování diplomatického zastoupení v Sýrii a přímých kontaktů se syrskou vládou. U české veřejnosti rovněž převažuje názor, že zástupci ČR by se měli podílet na politických jednáních o řešení konfliktu v Sýrii. Odmítavě se většina staví k přijímání úspěšných žadatelů ze Sýrie o azyl do České republiky, k vyslání vojenských jednotek do Sýrie a k finanční pomoci státu.

Zpracoval:

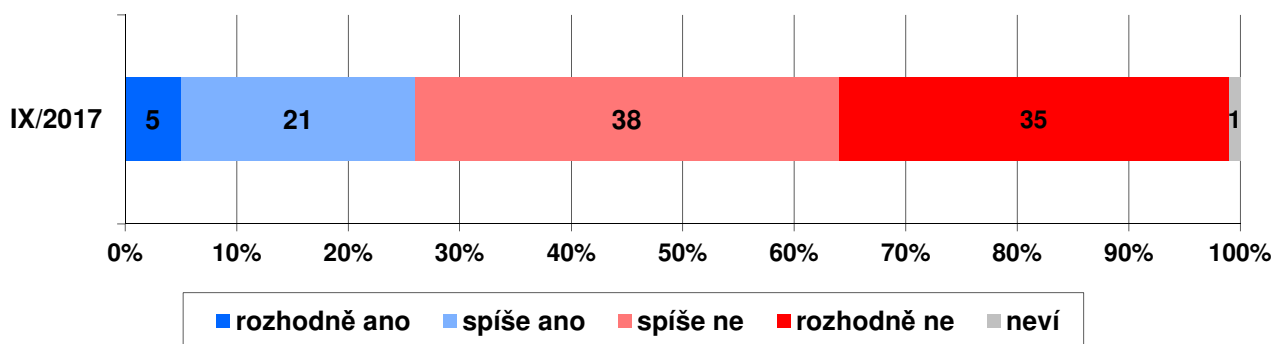
Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

- ⊙ V zářijovém šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., položilo všem dotázaným několik otázek týkajících se aktuálního vývoje konfliktu v Sýrii. Šetření zjišťovalo, zda se občané o vývoj konfliktu v Sýrii zajímají, jak hodnotí působení různých aktérů zapojených do tohoto konfliktu a do jeho řešení a jaké jsou jejich postoje k různým formám možného zapojení České republiky do řešení tamní situace.

Graf 1: Zájem o vývoj konfliktu v Sýrii¹ (%)

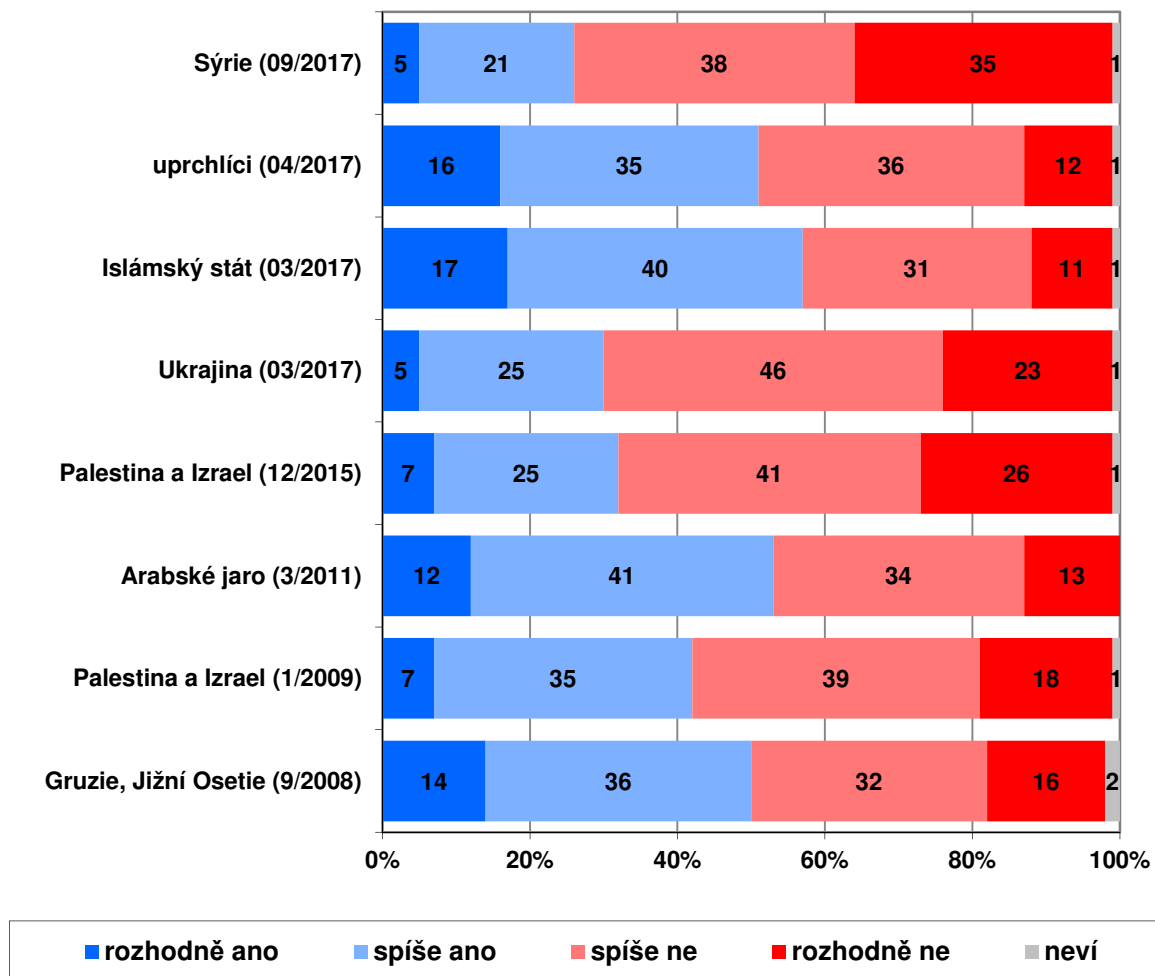
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 4. – 14. 9. 2017, 970 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z výsledku šetření vyplývá (viz graf 1), že o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii se zajímá asi čtvrtina (26 %) občanů, v tom 5 % rozhodně a 21 % spíše. Bezmála tři čtvrtiny (73 %) se naopak podle vlastního vyjádření o konflikt v Sýrii nezajímají, když 38 % na danou otázku odpovědělo „spíše ne“ a 35 % „rozhodně ne“. Zbývajících 1 % uvedlo, že

¹ Znění otázky: „Zajímáte se o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

neví. Porovnáme-li současný zájem o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii se zájmem o některé jiné zahraniční události (viz graf 2), můžeme konstatovat, že tento zájem je relativně nízký.

Graf 2: Srovnání zájmu o vybrané události (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

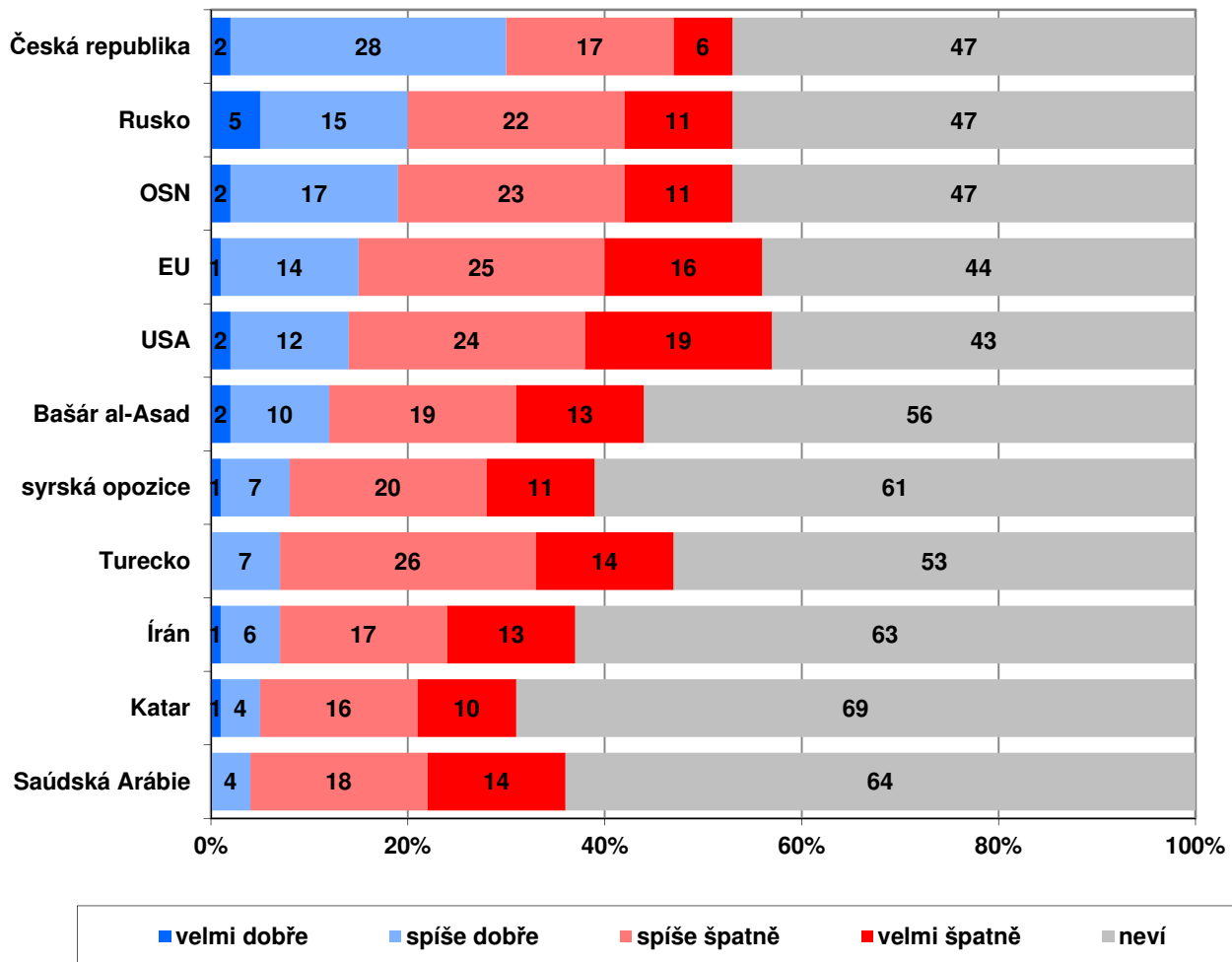
Podrobnější analýza ukázala, že zájem o aktuální vývoj válečného konfliktu v Sýrii roste spolu s obecným zájmem o politiku, se zvyšujícím se vzděláním a rovněž se zlepšujícím se hodnocením životní úrovně vlastní domácnosti. Relativně větší zájem o vývoj konfliktu v Sýrii vyjadřují muži (32 %) oproti ženám (21 %).

Další otázka výzkumu se týkala hodnocení činnosti různých aktérů, kteří jsou zapojeni do válečného konfliktu v Sýrii a jeho řešení.² Jak ukazují výsledky v grafu 3, s výjimkou České republiky, jejíž činnost v souvislosti s aktuálním vývojem v Sýrii hodnotí 30 % občanů pozitivně a 23 % negativně, je působení všech hodnocených aktérů zapojených do konfliktu a jeho řešení vnímáno převážně kriticky. Z nich relativně nejlépe je hodnoceno působení Ruska s pětinou (20 %) kladných a třetinou (33 %) záporných ohlasů, těsně následované Organizací spojených národů (19 % : 34 %), Evropskou unií (15 % : 41 %) a USA (14 % : 43 %). Ve všech těchto případech, což platí i pro Českou republiku, vidíme poměrně vysoký podíl odpovědí „neví“, který vždy převyšuje dvě pětiny, i když zároveň ještě nepřevyšuje jednu polovinu. U ostatních zkoumaných aktérů probíhajícího konfliktu je pak podíl odpovědí „neví“ už více než poloviční, u

² Znění otázky: „Jak byste v souvislosti s aktuálním vývojem v Sýrii hodnotil činnost a) syrského prezidenta Bašára al-Asada, b) syrské opozice, c) Ruska, d) Spojených států amerických, e) OSN, f) Evropské unie, g) Turecka, h) Saudské Arábie, i) Íránu, j) Kataru, k) České republiky? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“

syrské opozice, Íránu, Saudské Arábie a Kataru dokonce více či méně výrazně převyšující úroveň 60 %. Zde je relativně nejlépe hodnocen syrský prezident Bašár al-Asad (12 % : 32 %), u Turecka, jehož působení kladně hodnotí jen 7 % dotázaných, vidíme relativně vyšší podíl negativního hodnocení (40 %). Působení syrské opozice, Íránu a Saudské Arábie pozitivně hodnotí vždy už jen méně než desetina populace a necelá třetina je naopak hodnotí kriticky, v případě Kataru s nejvyšším podílem nerozhodných odpovědí je podíl kritických hodnocení na úrovni přibližně jedné čtvrtiny.

Graf 3: Hodnocení činnosti různých aktérů konfliktu v Sýrii (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 4. – 14. 9. 2017, 970 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

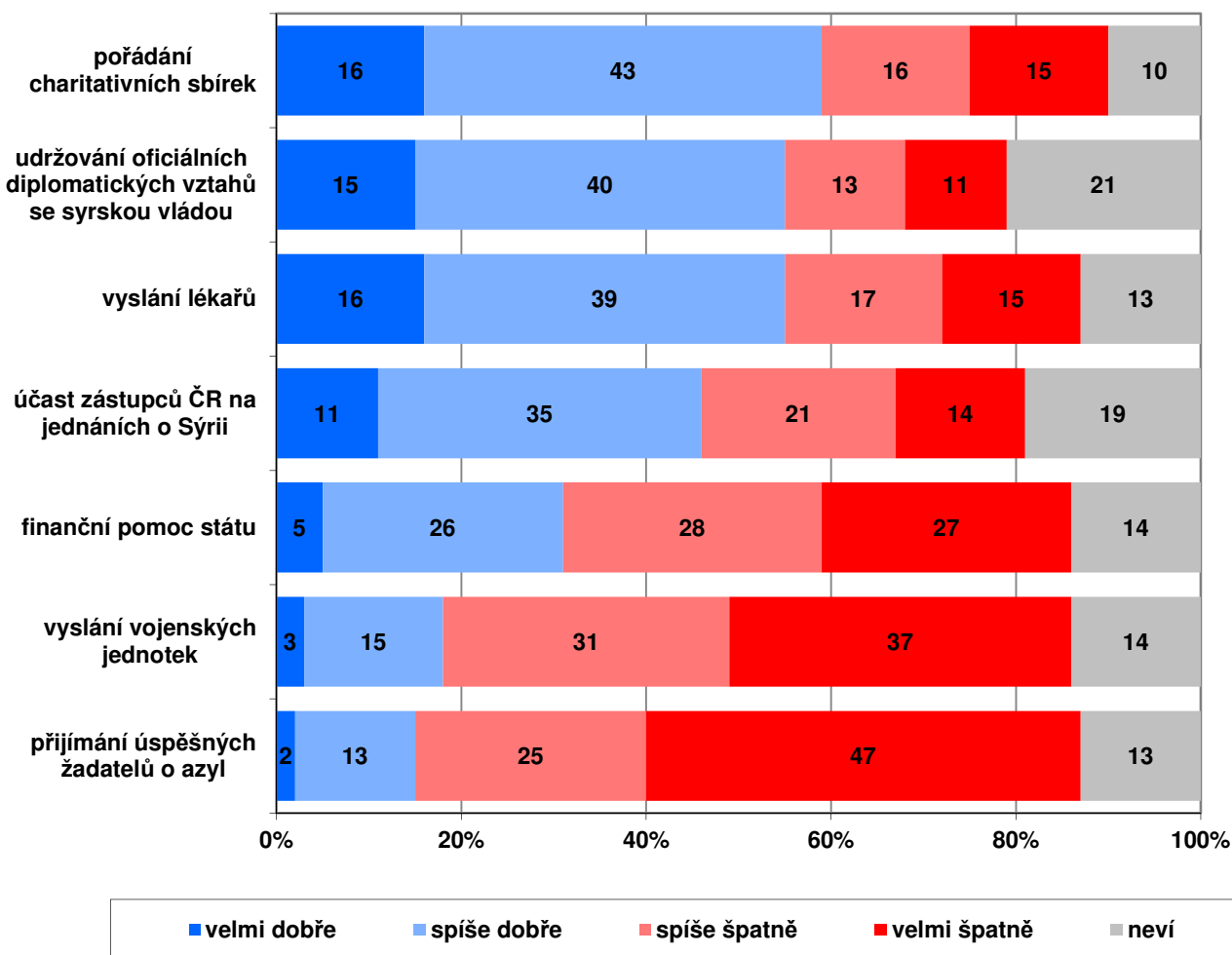
Podrobnější analýza výsledků ukázala, že když nejsou brány v potaz nerozhodné odpovědi, základní sociodemografické znaky nevykazují v rozložení názorů prakticky žádné statisticky významné rozdíly. Ty se objevují pouze z hlediska deklarovaného zájmu o vývoj konfliktu a z hlediska politické orientace dotázaných v případě hodnocení činnosti Ruska a v menší míře ještě i syrského prezidenta Bašára al-Asada. Ti, kdo se o vývoj konfliktu „rozhodně“ zajímají, a ti, kdo se řadí na levičce, v obou uvedených případech hodnotí působení příznivěji.

V šetření byla zařazena rovněž otázka, která zkoumala názory veřejnosti na různé možnosti zapojení České republiky do řešení konfliktu v Sýrii.³ Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 4, většina české veřejnosti podporuje zapojení

³ Znění otázky: „Jakým způsobem by se podle Vás měla Česká republika zapojit do řešení konfliktu v Sýrii? Řekněte mi, prosím, které z následujících zapojení ČR byste podpořil a která byste nepodpořil. a) Přijetí úspěšných žadatelů ze Sýrie o azyl do České republiky, b) vyslání vojenských jednotek do Sýrie, c) vyslání lékařů do Sýrie, d) pořádání charitativních sbírek (např. finanční prostředky, oblečení, hygienické potřeby atd.), e) účast zástupců ČR na politických setkáních, f) finanční pomoc státu, g) udržování oficiálních diplomatických vztahů se syrskou vládou? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne“

České republiky do řešení situace v Sýrii formou pořádání charitativních sbírek na pomoc postiženým (59 % podporuje, 31 % nepodporuje), vyslání lékařů do Sýrie (55 % : 32 %) a udržování diplomatického zastoupení v Sýrii a přímých kontaktů se syrskou vládou (55 % : 24 %). U české veřejnosti rovněž převažuje názor, že zástupci ČR by se měli podílet na politických jednáních o řešení konfliktu v Sýrii (46 % : 35 %). Odmítavě se většina staví k přijímání úspěšných žadatelů ze Sýrie o azyl do České republiky (15 % podporuje, 72 % nepodporuje), k vyslání vojenských jednotek do Sýrie (18 % : 68 %) a k finanční pomoci státu (31 % : 55 %).

Graf 4: Názory na vybrané možnosti zapojení ČR do řešení konfliktu v Sýrii (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 4. – 14. 9. 2017, 970 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z podrobnější analýzy vyplynulo, že absolventi vysokých škol častěji podporují přijímání úspěšných žadatelů o azyl, vyslání lékařů, pořádání sbírek, účast zástupců ČR na jednáních o řešení konfliktu v Sýrii, finanční pomoc státu i udržování diplomatických vztahů se syrskou vládou. Podpora všech forem zapojení ČR s výjimkou vyslání vojáků do Sýrie roste společně s deklarovaným zájmem o vývoj konfliktu. Z hlediska politického sebezaražení na škále levice-pravice finanční pomoc státu častěji podporují ti, kdo se řadí k pravému středu.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v17-09</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. - 14. 9. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>970</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>260</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.11s; PM.17s; PM.213</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pm171121</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>21. listopadu 2017</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinelý.

Aktivita byla podpořena Strategii Akademie věd AV21 v rámci výzkumného programu „Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy“.

í